

Hur har kommunernas företag påverkats av COVID-19?

Resultat och uppföljning av hur företagen påverkats av
Covid-19. Jämtlands läns kommuner.

Enkäten är framställd av Handelskammaren under juni 2020.
Dessförinnan gjorde handelskammaren samma enkät i april och mars 2020.

Detta är en statistisk sammanställning för Jämtlands läns kommuner, med fokus på jämförelse mellan kommunerna och till viss del uppföljning av tidigare enkäter. Samt redovisas vissa nya post-corona frågor som endast berör svaren i juni 2020.

Sammanställd av:

Emma Persson, Region Jämtland Härjedalen

Ilkka Kemppainen, Region Jämtland Härjedalen

2020-07-06

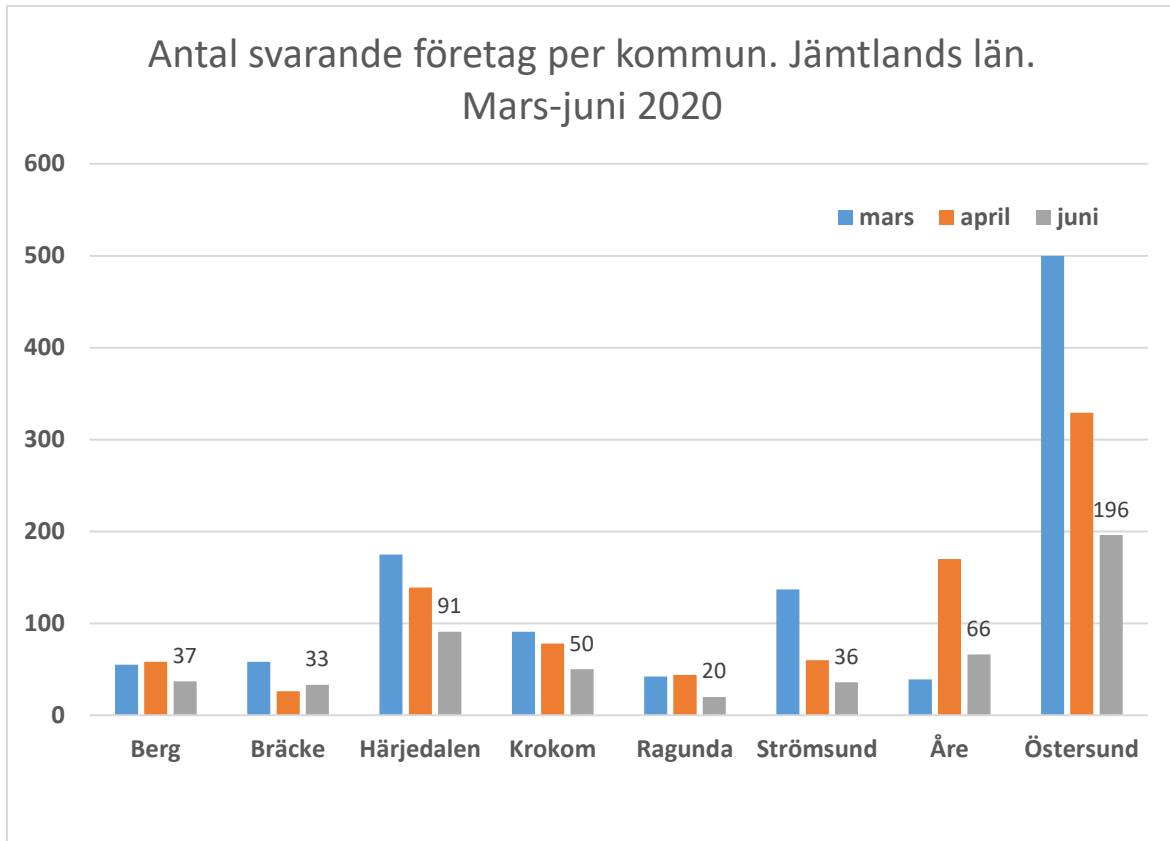
Innehåll

Sammanfattning:	4
Hur har företagen påverkats?	5
Hur tror företagen det är om 6 månader per kommun?	17
Uppfattning om Covid-19 information	29

Sammanfattning

- Antal svarande har mellan mars och juni minskat med 467 företag i Jämtlands län, från 960 till 493 svarande i juni. Vissa kommuners svarsfrekvens har gått ned dramatiskt vilket gör att resultaten inte på ett statistiskt säkerställt sätt representerar alla kommuner.
- De dominerande svaren kommer från enskilda firmor och små företag (1–4 anställda). Vilket speglar länet lite extra.
- I samtliga tre enkäterna har en majoritet av företagen svarat att de påverkats negativt av Covid-19 utbrottet, så även i juni. Däremot har andelen företag som svarat att de inte påverkats ökat i juni, jämfört med tidigare enkäter. Tecken på eventuell normalisering/anpassning finns.
- Andelen företag som har en likviditet(betalningsförmåga) som är 10 veckor eller längre har ökat. Vilket torde tolkas som positivt.
- En relativt hög andel har svarat att de inte vidtagit några åtgärder för att minska kostnaderna, men det skiljer sig mellan kommunerna. De vanligaste åtgärder som vidtagits är varsel/permitteringar eller stoppat investeringar.
- På frågan om vilka åtgärder företagen ser en risk att behöva vidta inom 3 månader är det sammantaget en hög andel som tror sig behöva permittera/varsla eller stoppa investeringar.
- En relativt hög andel av de exporterande företagen upplever problem med leveranser från Sverige (41 procent i Jämtlands län).
- Länet har inte så hög andel importerande företag men av de importerande företagen har majoriteten – i alla kommuner - sagt att de är störningar med de importerande insatsvarorna!
- Fler företag tror, i samtliga kommuner, att efterfrågan kommer att minska mer än att den kommer att öka under kommande 6 månaderna.
- En stor del av företagen tror inte på ett fortsatt distansarbete, varken för sig själva eller anställda. Enkäten visar heller inte på någon god attityd kring distansarbete eller ledarskap på distans.
- Det finns ett glapp mellan företag som inte har en tillräcklig beredskap kring IT-verktyg för distansarbete och de som har en tillräcklig beredskap.
- Överlag har företagen en uppfattning att myndigheter hanterat Covid-19 utbrottet och dess information på ett bra sätt. Betyget är högt men en något högre andel tycker i junis undersökning att myndigheterna skött sig dålig jämfört med i mars.

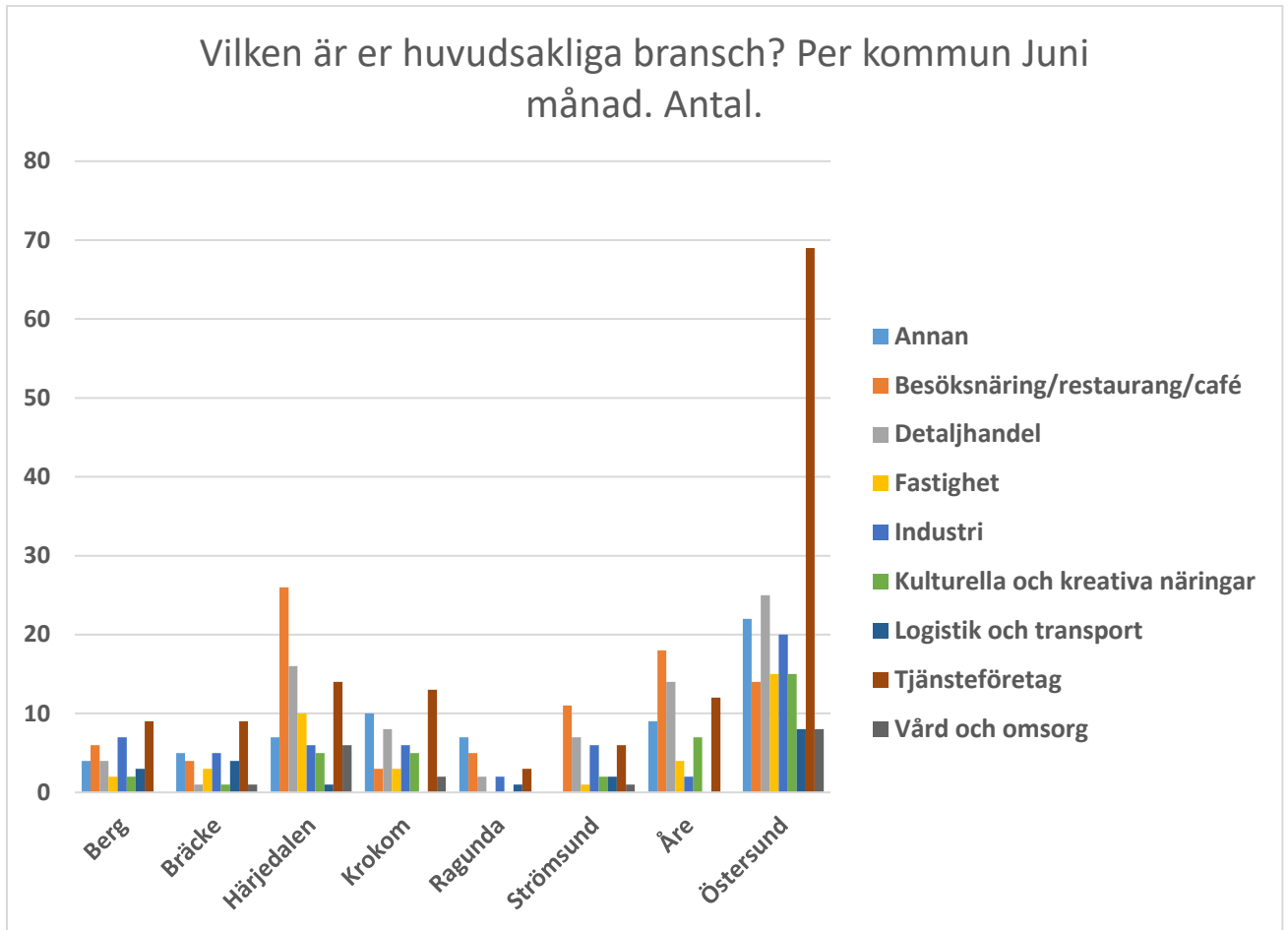
Hur har företagen påverkats?

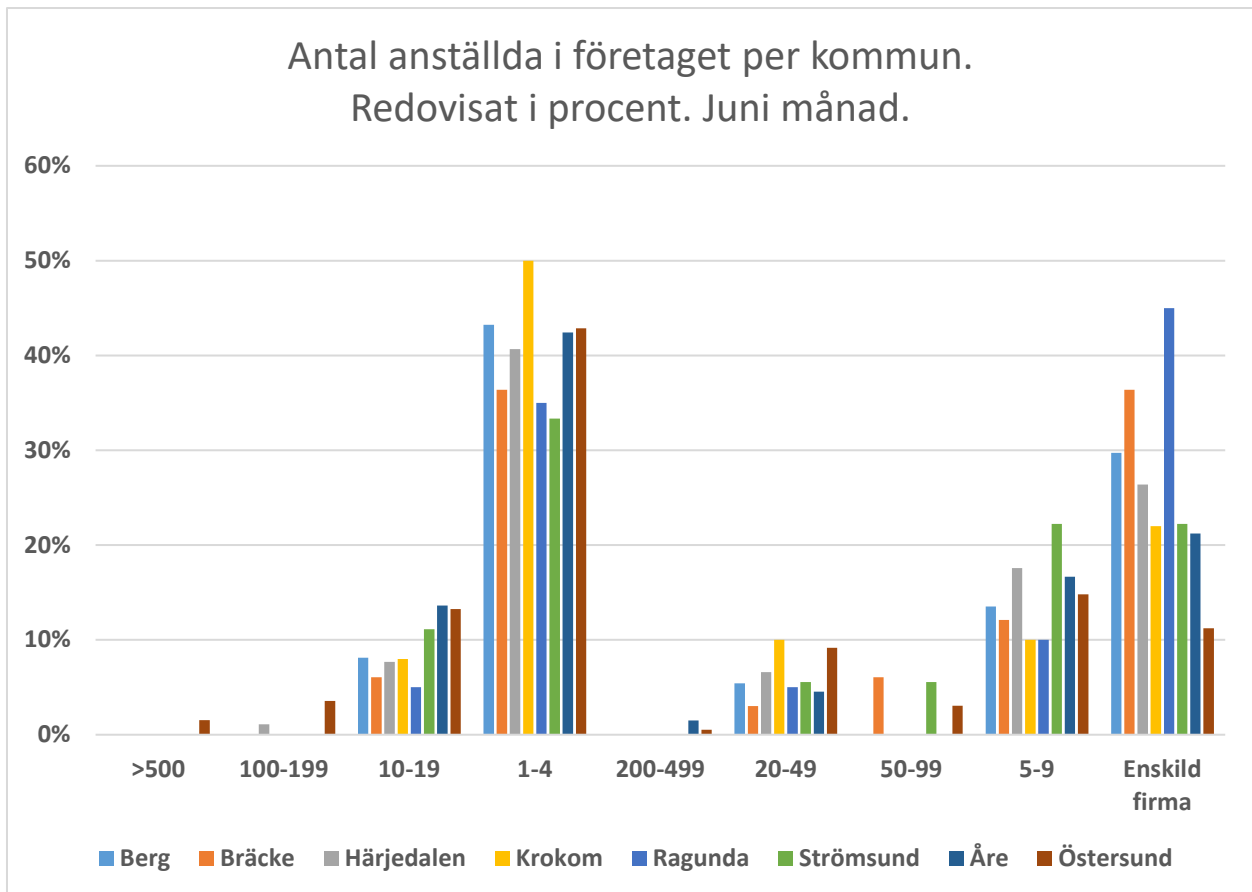
Antalet svarande har totalt sätt minskat kraftigt vid jämförelse mellan första och sista enkäten.

Den första enkäten besvarades av totalt sätt 1725 företag varav 960 i Jämtlands län. I sista enkäten (juni) svarade 493 företag i Jämtlands län.

Antalet svarande företag i den sista enkäten (juni) visar högst antal svarande i Östersund, Härjedalen och Åre. Det finns däremot vissa kommuner som har så låg svarsfrekvens att resultaten bör hanteras med försiktighet.

Det högsta antalet svarande företag finns inom tjänsteföretagen, detaljhandeln och Besöksnäringen/restaurang/café. Detta är relativt likt föregående enkäter.

Kommun	>500	100-199	10-19	1-4	200-499	20-49	50-99	5-9	Enskild firma
Berg	0%	0%	8%	43%	0%	5%	0%	14%	30%
Bräcke	0%	0%	6%	36%	0%	3%	6%	12%	36%
Härjedalen	0%	1%	8%	41%	0%	7%	0%	18%	26%
Krokoms	0%	0%	8%	50%	0%	10%	0%	10%	22%
Ragunda	0%	0%	5%	35%	0%	5%	0%	10%	45%
Strömsund	0%	0%	11%	33%	0%	6%	6%	22%	22%
Åre	0%	0%	14%	42%	2%	5%	0%	17%	21%
Östersund	2%	4%	13%	43%	1%	9%	3%	15%	11%

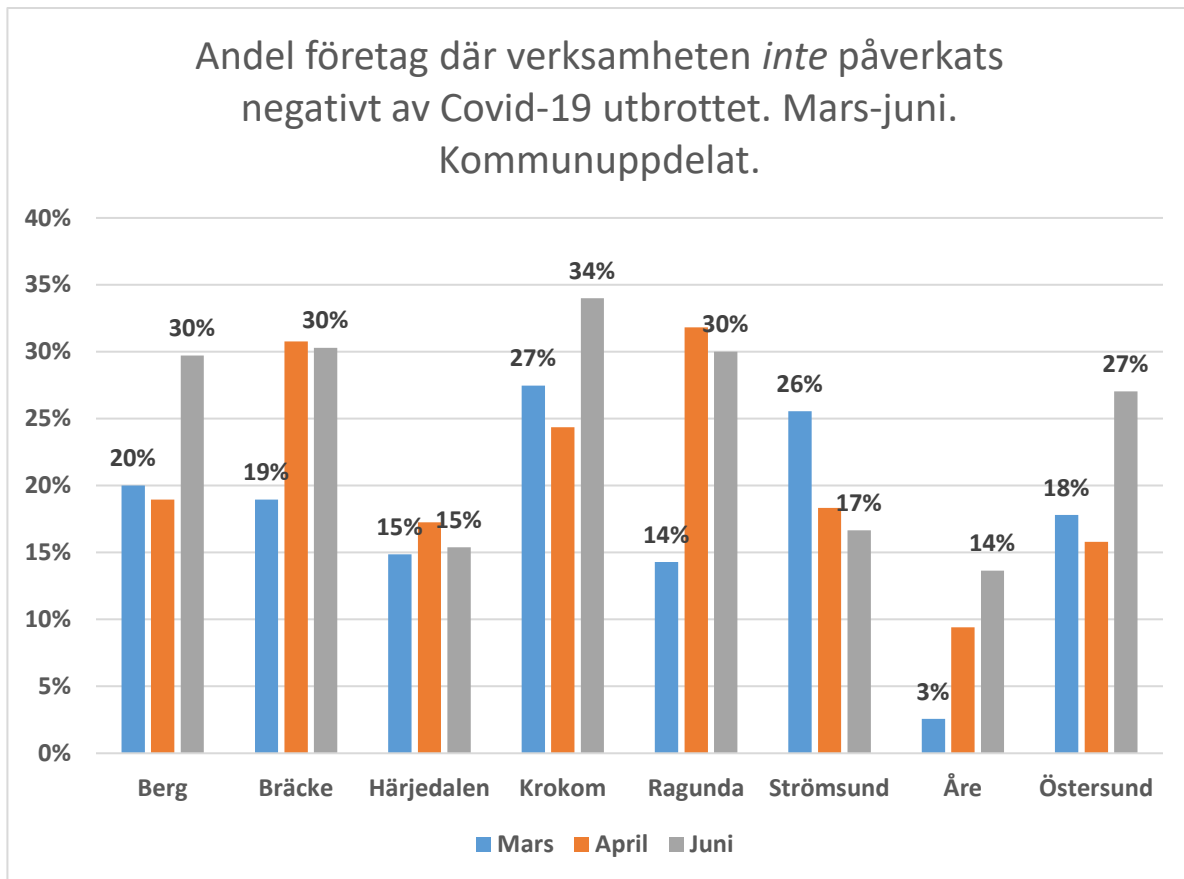
Under hela mätperioden mars, april och juni, kan man tydligt se att de flesta företagen är små företag, 1-4 anställda, eller enskilda firmor.

Ovanstående diagram (med tillhörande tabell) visar t ex att i Härjedalen har 41 procent av företagen 1-4 anställda, 18 procent 5-9 anställda och 26 procent har enskild firma...

I Krokoms är det hela 50 procent av företagen som har 1-4 anställda.

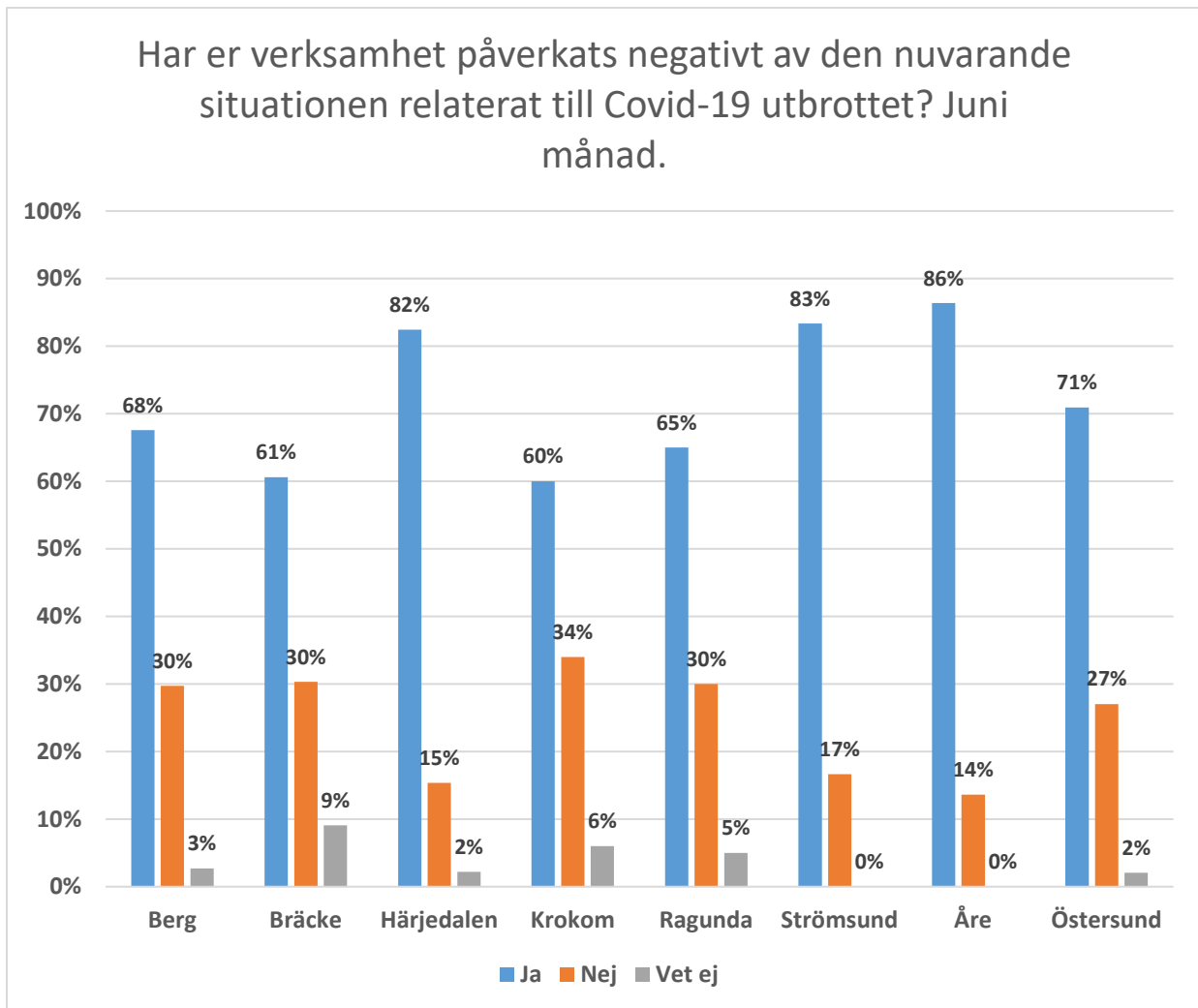
De små företagen finns till exempel inte med i statistiken gällande varsel, vilket kan ge en missvisande bild i ett län som Jämtland.

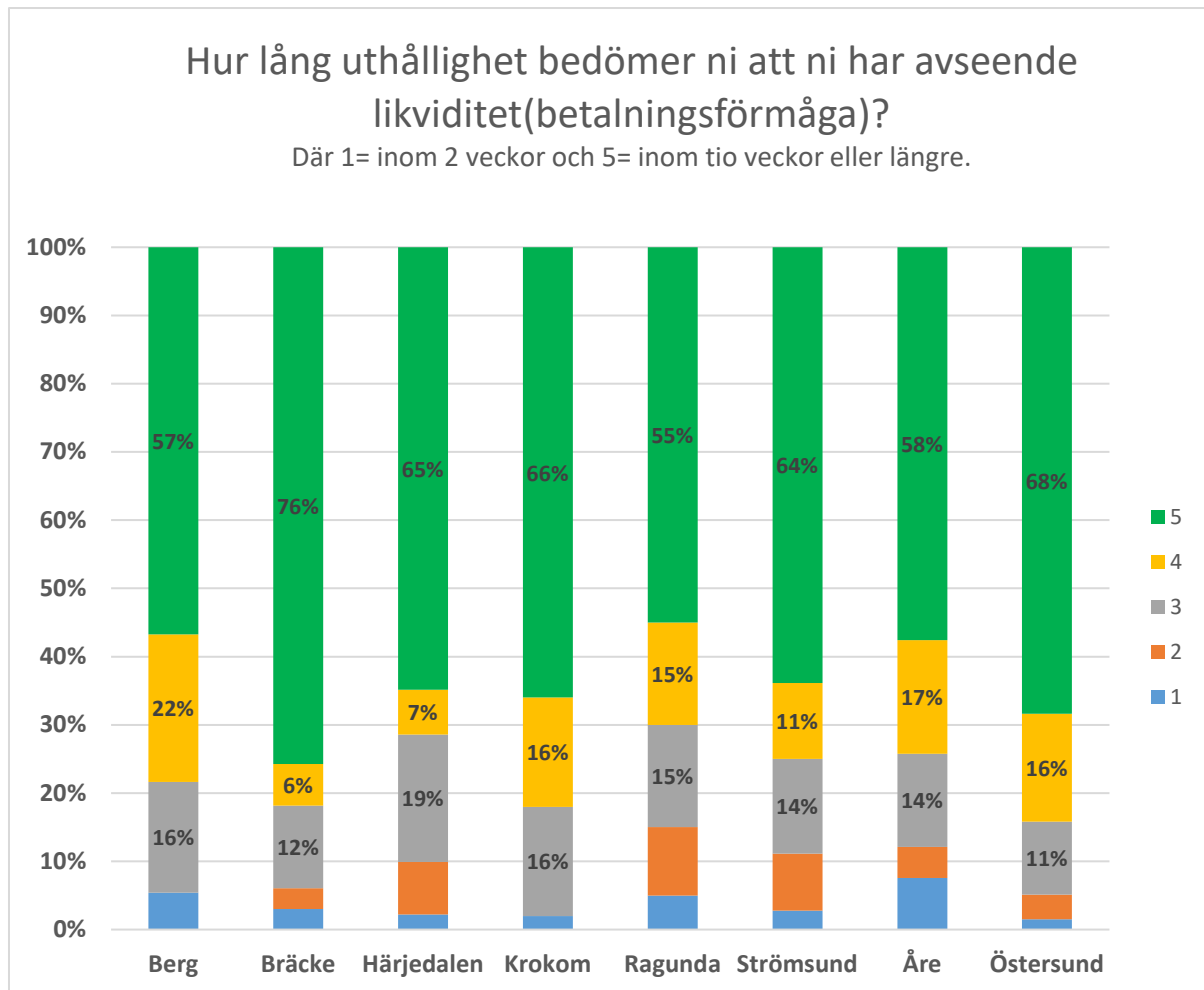

Ovanstående diagram visar på hur stor andel av företagen, per kommun, som inte påverkats av situationen gällande Covid-19. Resultaten visar att det är en högre andel som inte påverkats negativt i juni jämfört med tidigare månader. Detta kan bland annat bero på att krisen för vissa företag inte är lika påtaglig som i mars månad.

Att konstatera är dock att en majoritet av företagen har påverkats negativt av Covid-19 utbrottet även i juni. Se nedanstående diagram.

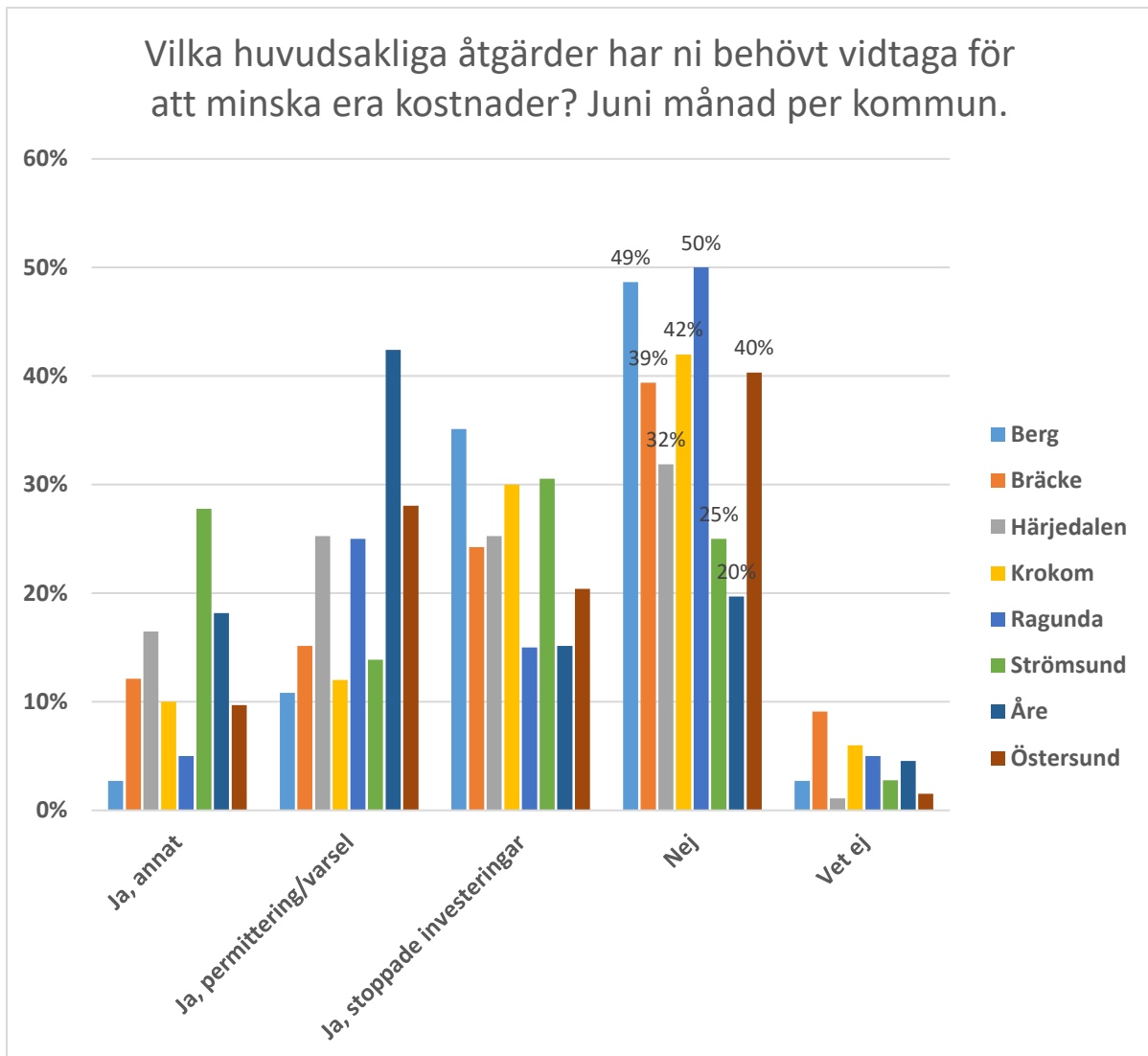

Trots att det finns vissa tecken på att företag inte påverkats negativt av Covid-19 i samma utsträckning som tidigare så är det en klar majoritet som upplever att deras verksamhet har påverkats negativt. I ovanstående diagram kan vi till exempel se att 83 procent av de svarande företagen i Strömsund säger att verksamheten har påverkats negativt.

Företagen visar, trots rådande situation, på en relativt hög likviditet. Till exempel har 68 procent av företagen i Östersund en betalningsförmåga på tio veckor eller längre (högsta skalan).

Vid jämförelse med tidigare mättillfällen framkommer det att fler företag har en hög likviditet i juni jämfört med tidigare mättillfällen.

Ovanstående diagram visar om och vilka åtgärder som vidtagits för att minska kostnaderna – svaren gäller juni månad.

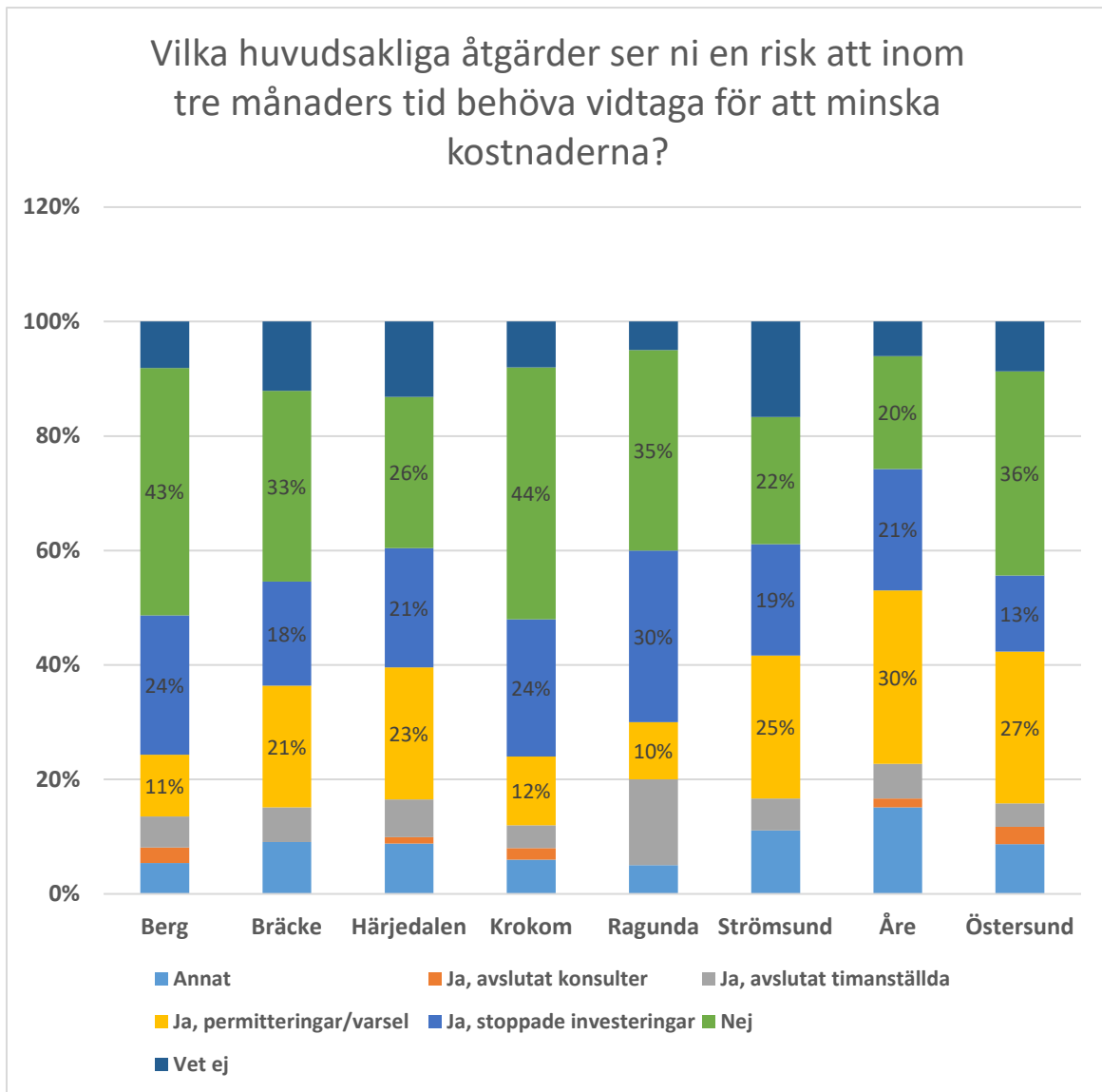
Det är påtagligt att många företag i Jämtlands läns kommuner inte har gjort några speciella åtgärder för att minska kostnaderna, men det skiljer sig mellan kommunerna. Till exempel har 49 procent av företagen i Berg och 50 procent i Ragunda inte gjort några åtgärder. Detta samtidigt som företagen i till exempel Åre endast har 20 procent som inte gjort någon speciell åtgärd, utan relativt många har använt sig av varsel och permitteringar.

	Berg	Bräcke	Härjedalen	Krokom	Ragunda	Strömsund	Åre	Östersund
mars	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Ja, annat;	5%	9%	12%	11%	14%	13%	18%	15%
Ja, permittering/varsel	15%	12%	10%	5%	14%	9%	36%	21%
stoppade investeringar	31%	38%	30%	32%	29%	34%	26%	27%
Nej	47%	41%	45%	48%	43%	42%	21%	36%
Vet ej	2%	0%	3%	3%	0%	1%	0%	1%
juni	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Ja, annat	3%	12%	16%	10%	5%	28%	18%	10%
Ja, permittering/varsel	11%	15%	25%	12%	25%	14%	42%	28%
Ja, stoppade investeringar	35%	24%	25%	30%	15%	31%	15%	20%
Nej	49%	39%	32%	42%	50%	25%	20%	40%
Vet ej	3%	9%	1%	6%	5%	3%	5%	2%

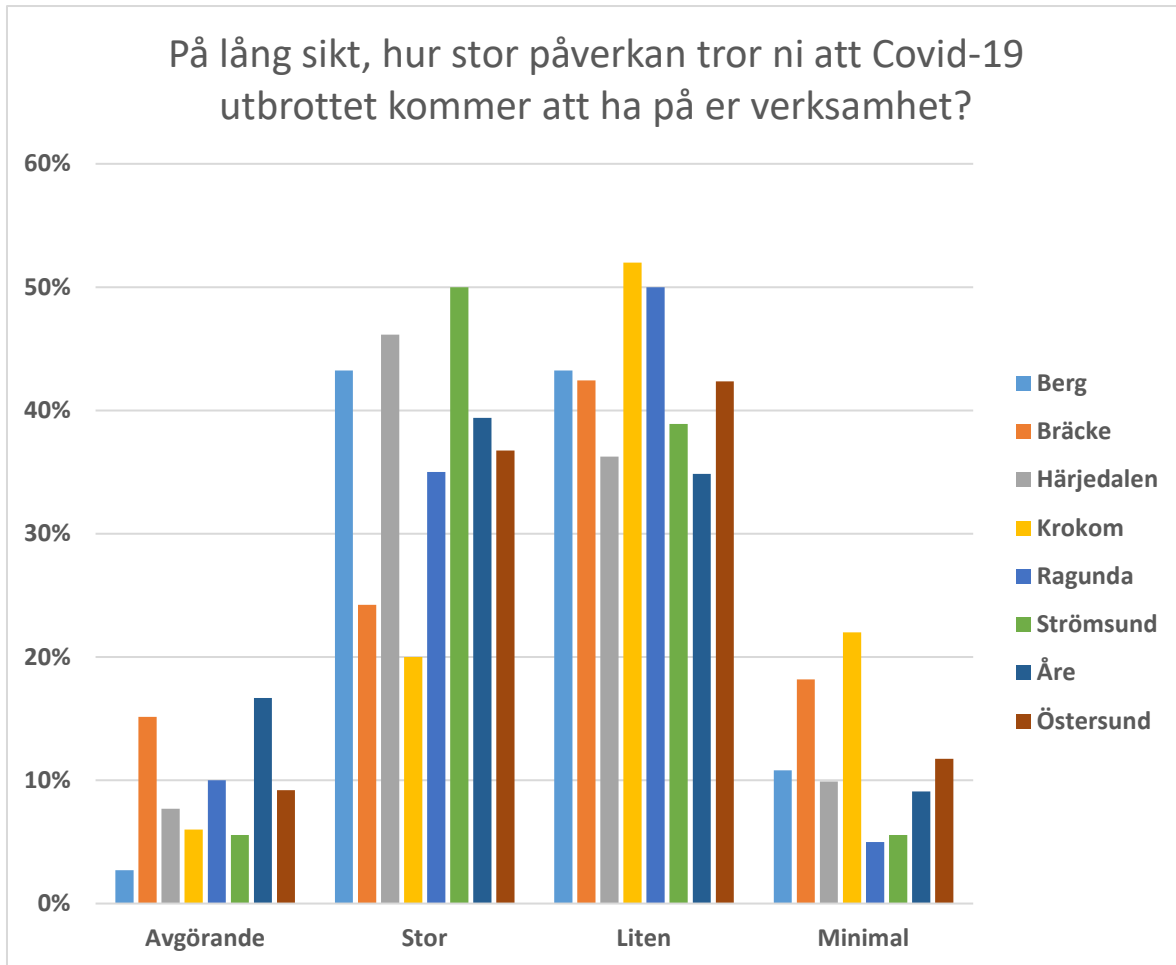
Ovan är en tabell utifrån frågan om företagen gjort någon åtgärd för att minska kostnaderna. Här är det en jämförelse mellan mars och junis data.

Det skiljer sig en del mellan kommunerna hur det ser ut i mars jämfört med juni. Däremot är det sammantaget en högre andel som inte gjort några åtgärder för att minska kostnaderna i juni än det var i mars.

De företag som svarat *annat* har till exempel gjort åtgärder som att minimera sin egen och anställdas lön, flyttat till billigare lokaler eller fått hyresrabatt, ingen extra personal, konsulter och extra tjänster är helt borttagna mm.

Utifrån hur företagen ser på hur det kan se ut om 3 månader, och vilka åtgärder de eventuellt behöver göra för att minska kostnaderna så är det fortfarande många som svarar att de inte tror sig behöva göra några åtgärder, mellan 20-45 procent, beroende på kommun. Däremot är det en relativt hög andel som tror sig behöva stoppa investeringar eller permittera/varsla. Till exempel svarar 30 procent av företagen i Ragunda att de tror sig behöva stoppa investeringar inom tre månader. Och 30 procent av företagen i Åre som tror sig behöva permittera/varsla inom tre månader.

Det är stor skillnad mellan kommunerna gällande synen på lång sikt.

På lång sikt är det en hög andel av företagen som svarat att Covid-19 kommer ha en liten påverkan på deras verksamhet. Jämfört med tidigare mättilfällen är denna andel högre i juni än tidigare.

Dock är det en hög andel som svarat att Covid-19 kommer att ha en stor påverkan på verksamheten. Till exempel är Krokoms bland de mest optimistiska i denna fråga där majoriteten av företagen svarat att Covid-19 kommer ha en liten eller minimal påverkan på verksamheten. Många andra kommuner är dock tudelade, där det både finns många företag som tror att påverkan kommer vara stor men lika många som tror att påverkan kommer att vara liten.

Är ni ett exporterande företag?

	Ja	Nej
Berg	11%	89%

Bräcke	15%	85%
Härjedalen	18%	82%
Krokom	14%	86%
Ragunda	16%	84%
Strömsund	11%	89%
Åre	21%	79%
Östersund	14%	86%

Majoriteten av företagen är inte exporterande.

Men en relativt hög andel av de exporterande företagen upplever problem med leveranser från Sverige (41 procent i Jämtlands län). Denna andel har ökat sedan mars i år. De flesta har svarat att de är till Norden och EU som det är svårt med leveranserna.

Är ni ett importerande företag?

	Ja	Nej
Berg	14%	86%
Bräcke	6%	94%
Härjedalen	12%	88%
Krokom	10%	90%
Ragunda	16%	84%
Strömsund	17%	83%
Åre	14%	86%
Östersund	19%	81%

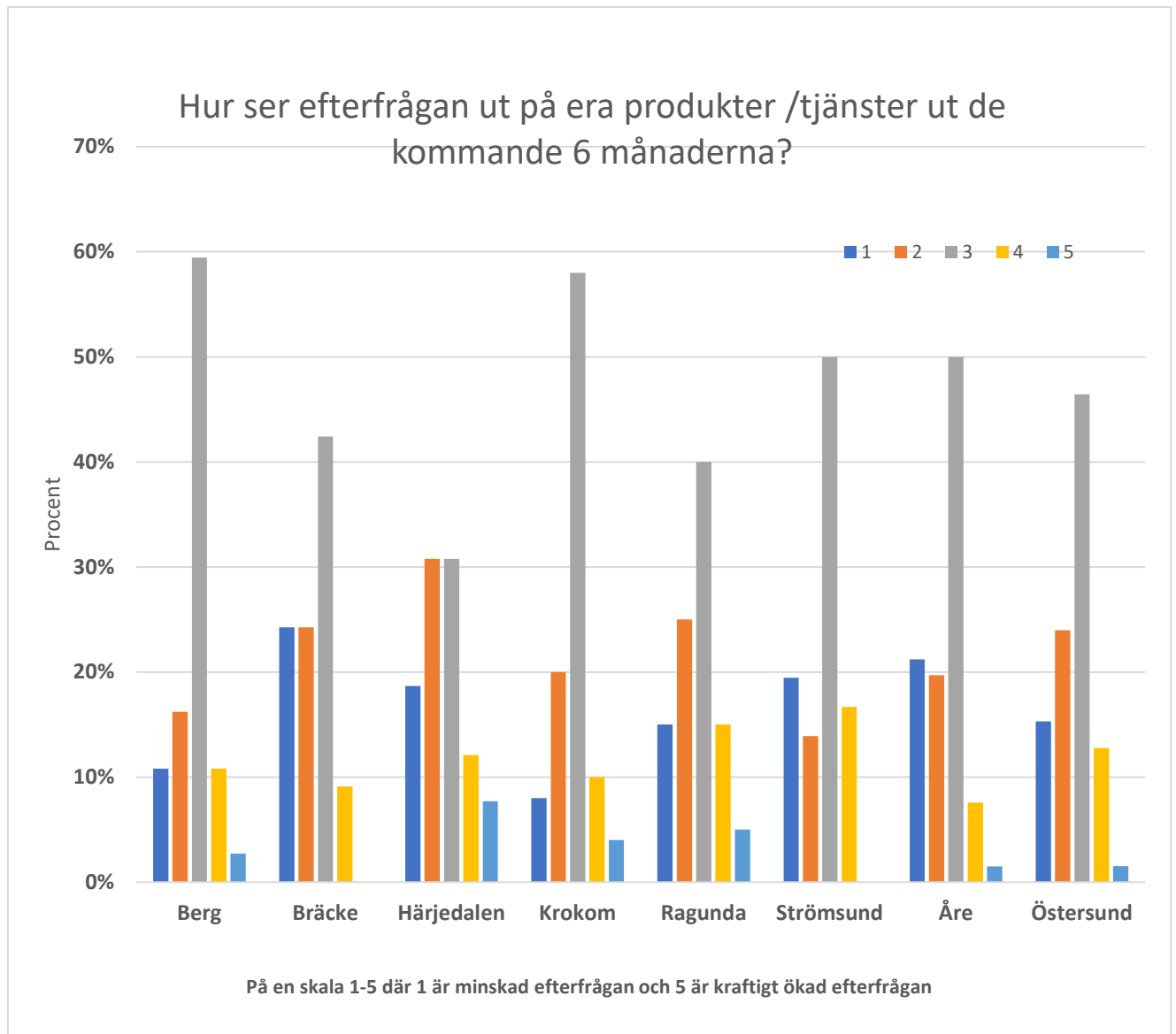
Östersund (19 procent) följt av Strömsund(17 procent) har den högsta andelen importerande företag i länet. Lägst andel har Bräcke (6 procent) följt av Krokom(10procent). Se tabellen ovan.

Av de importerande företagen har majoriteten – i alla kommuner- sagt att de är störningar med de importerande insatsvarorna.

Andelen importerande företag av de svarande är oförändrat mellan mars och juni.

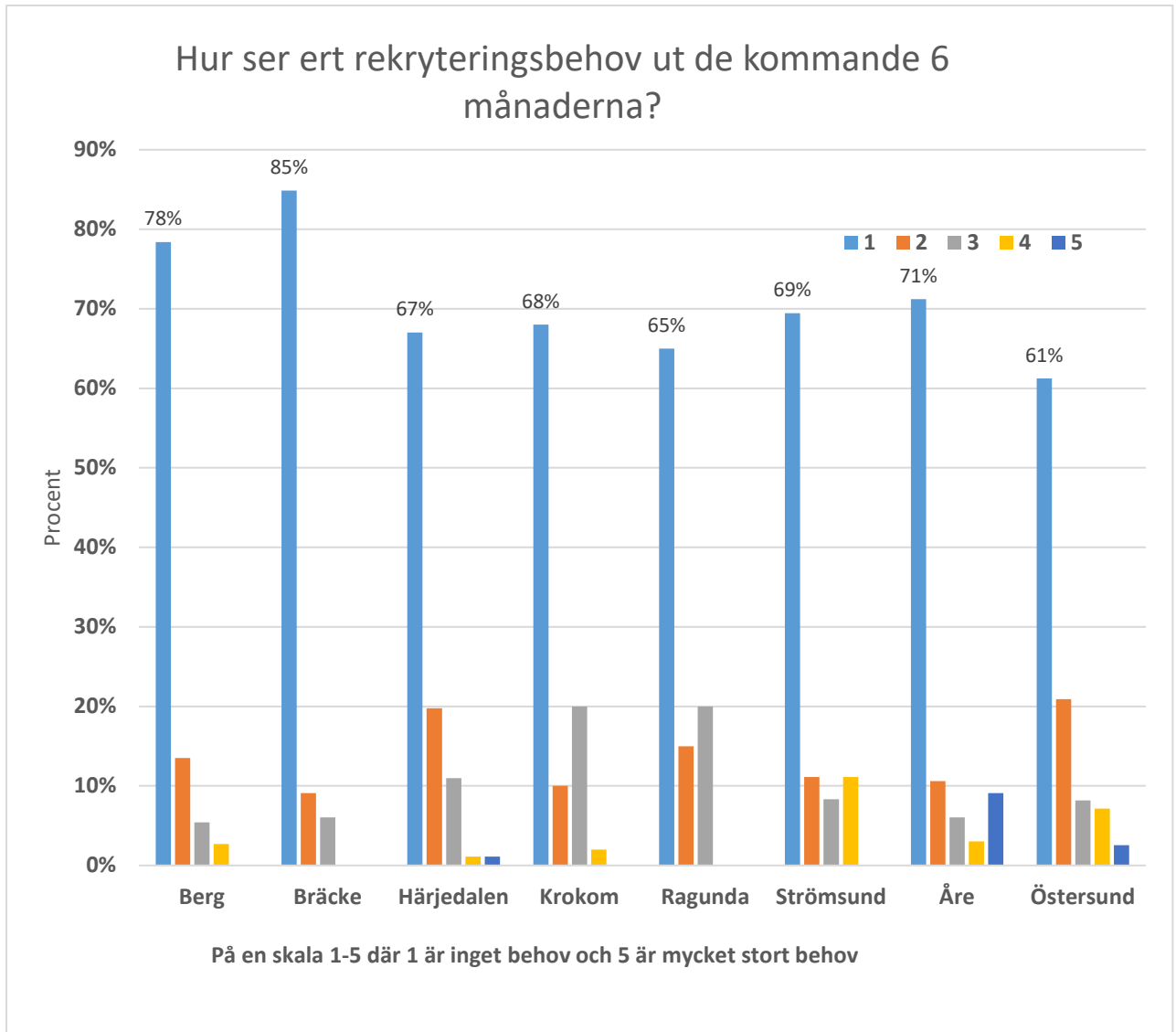

Hur tror företagen det är
om 6 månader per
kommun?

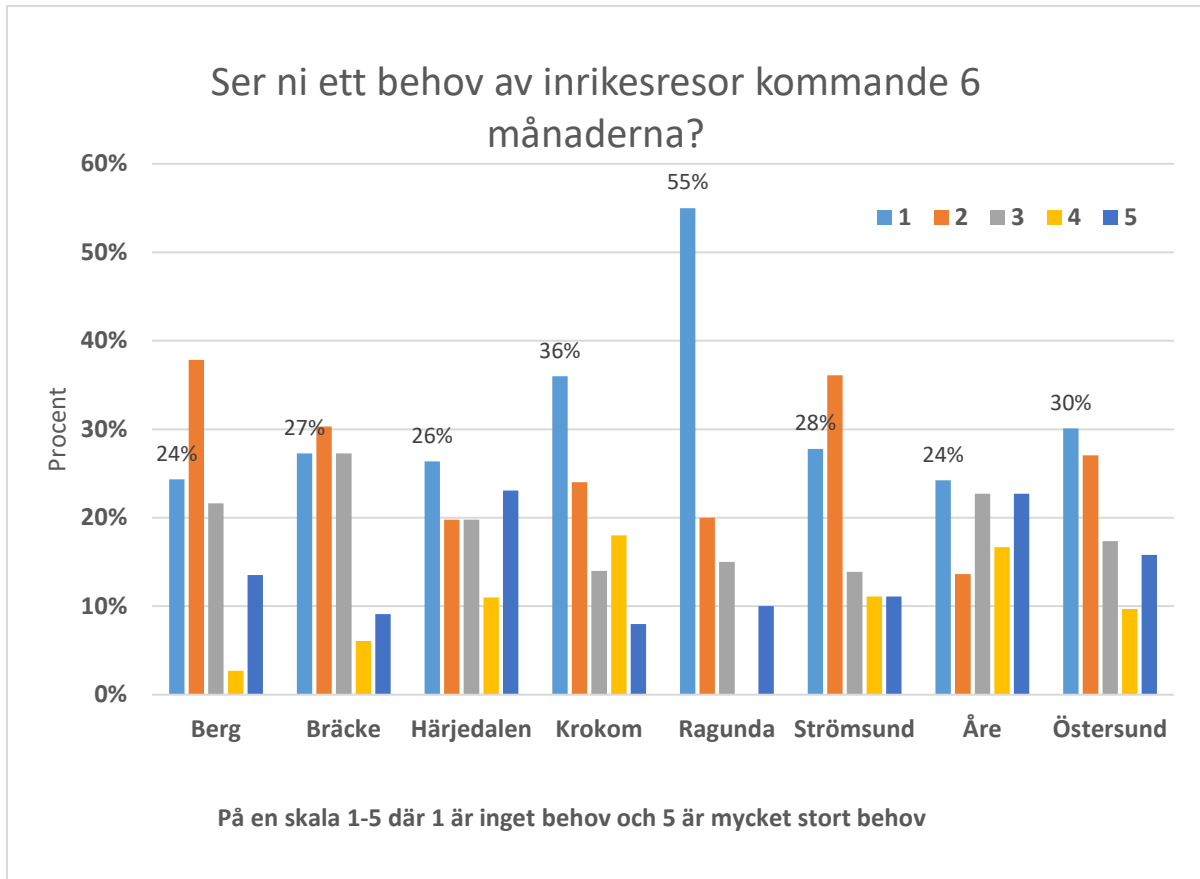

De flesta tror på att det inte sker större förändring på efterfrågan av sina produkter och tjänster. I Härjedalen är andelen lägst. Fler företag tror i större utsträckning i samtliga kommuner att efterfrågan kommer att minska mer än att den kommer att öka under kommande 6 månaderna.

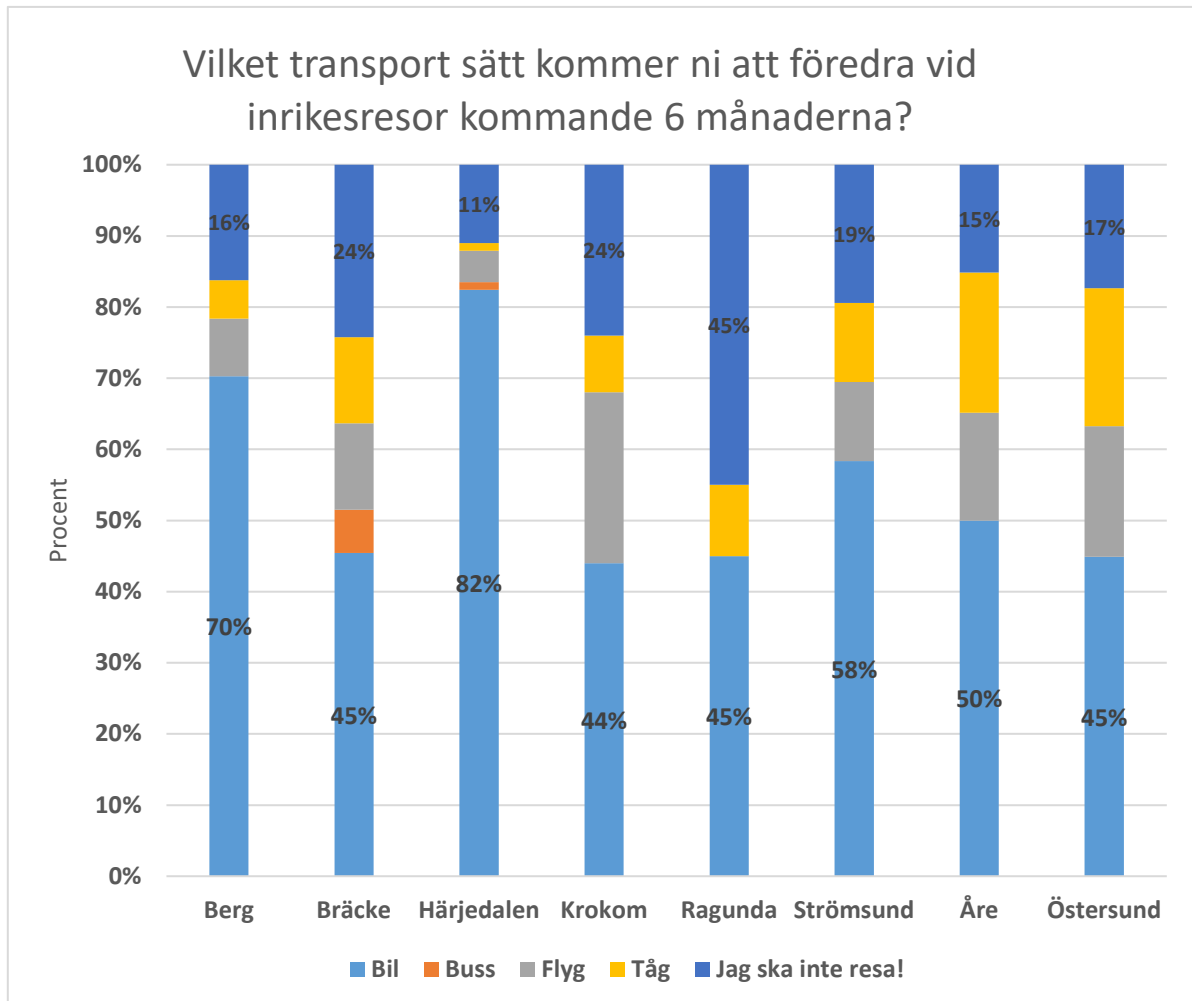
På länsnivå är det tydlig att företagen som misstänker en minskad efterfrågan finns inom Besöksnäringen samt inom Kulturella och kreativa näringarna. Även inom Industrin, Logistik och transport angav stor andel en oro över minskning. Inom Vård och omsorg samt Detaljhandeln fanns största tron på viss ökning även om det andelsmässigt var lågt.

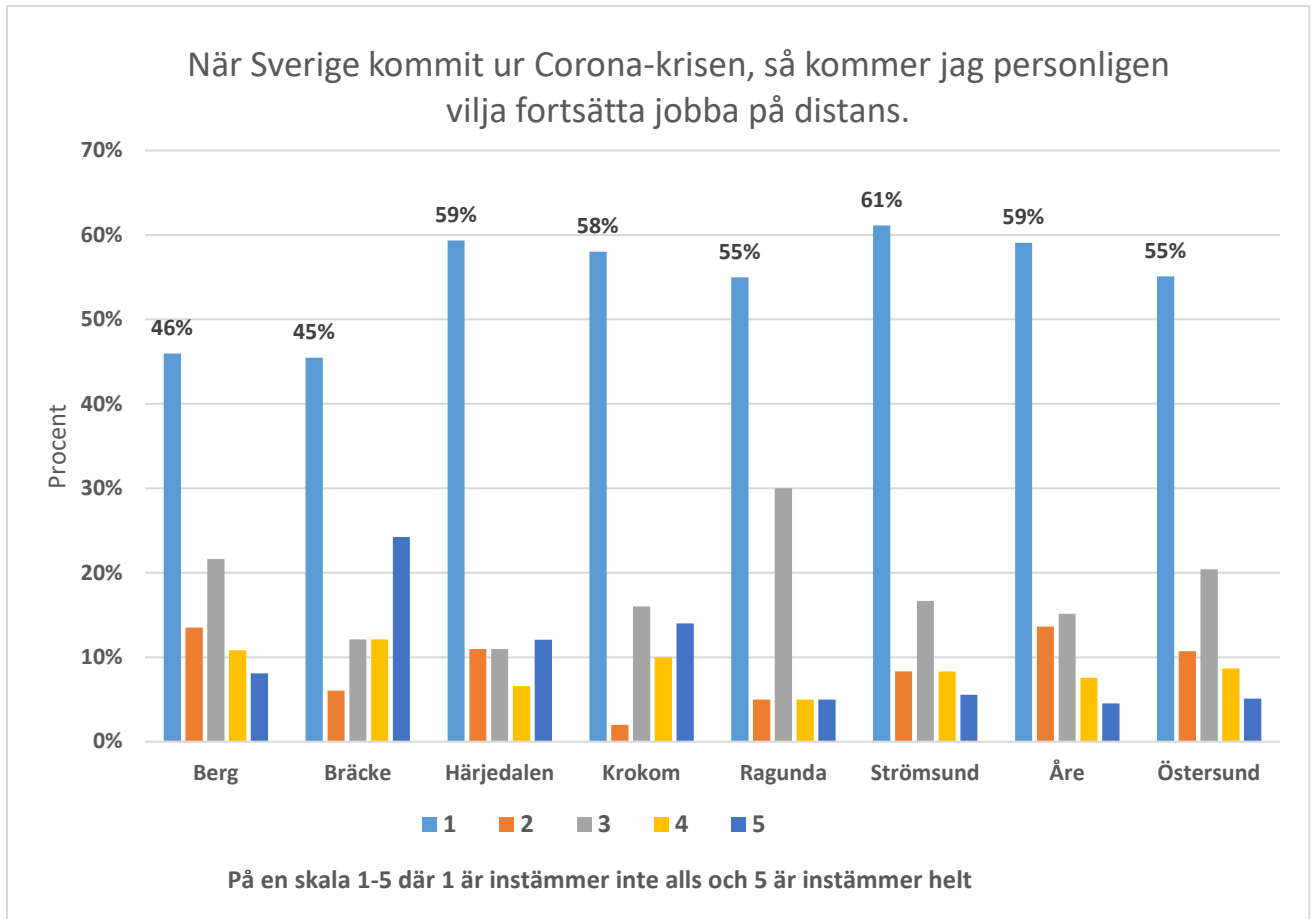
En klar majoritet av företagen i Jämtlands län tror inte på några rekryteringsbehov inom 6 månader oavsett vilken kommun företaget har sin verksamhet i. I Åre (och Östersund) fanns några men få som angav att de kommer att ha mycket stort behov.

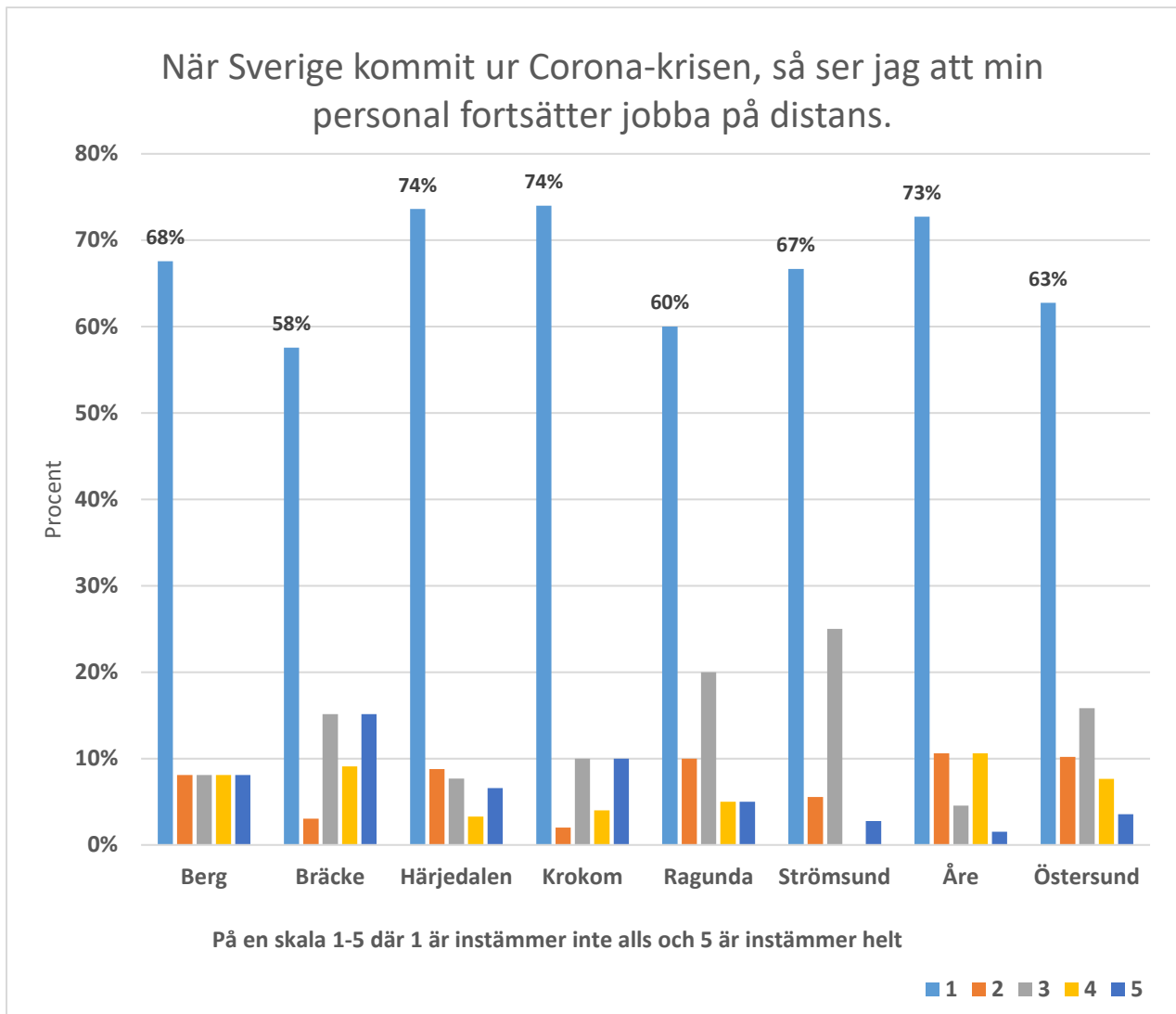
På länsnivå tror en majoritet inte på ett ökat behov av inrikesresor kommande 6 månader. Här finns vissa skillnader jämfört vilken kommun företaget har sin verksamhet i. I fjällkommunerna Berg, Härjedalen och Åre samt Östersund ses i större utsträckning stora behov av inrikesresor.

Av företagarna som tror på inrikesresor de kommande 6 månaderna så kommer de flesta att föredra att åka med bil. Största andelen för att föredra tåg finns i Åre och Östersund, även behovet av flyg finns i dessa kommuner i större utsträckning samt i Krokoms. Det är relativt hög andel som svarat att de inte ska resa alls, Ragunda är den kommun där högst andel angivit att de inte kommer att resa alls.

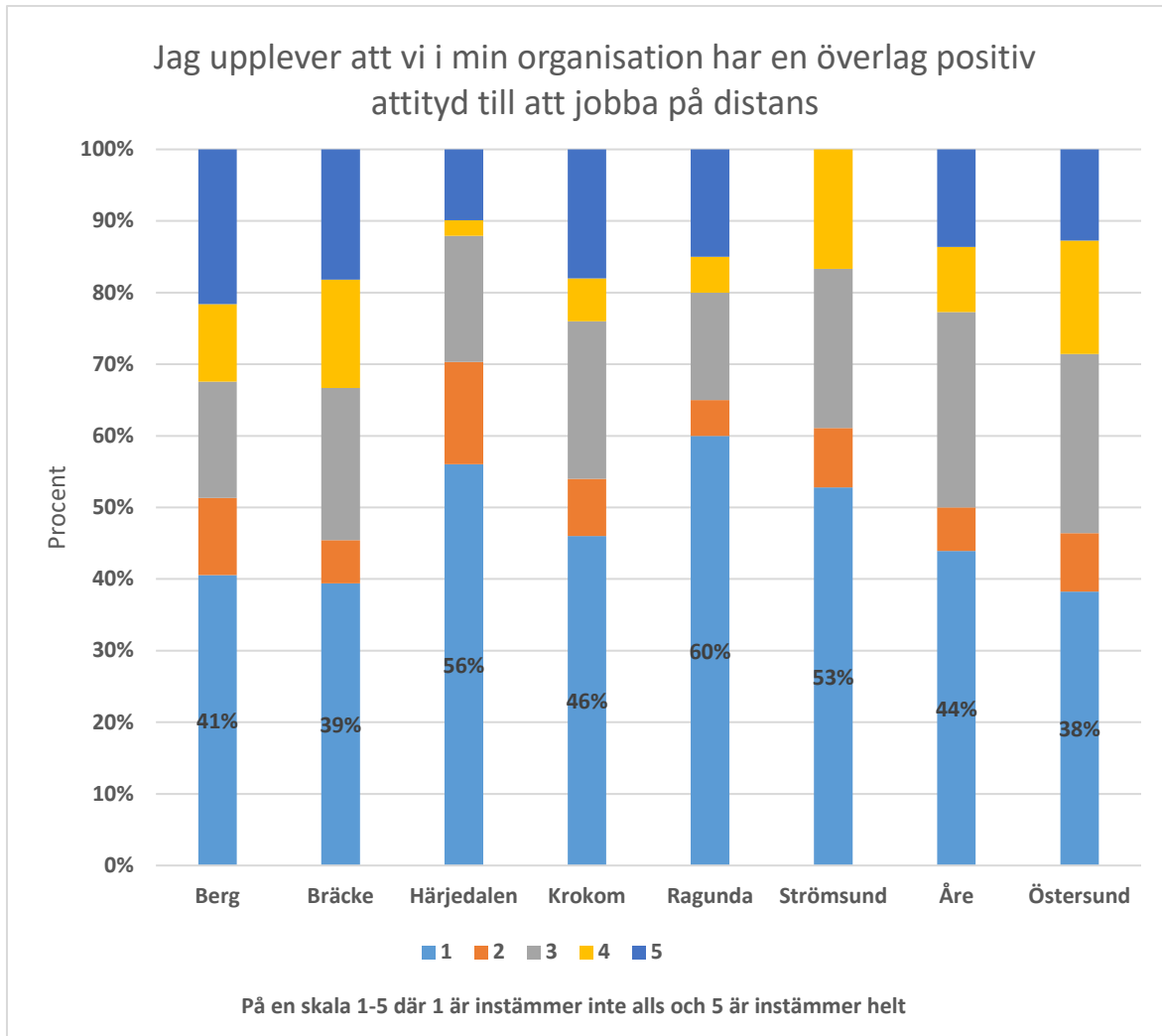

Ovan kan man se att majoriteten av företagen i Jämtlands län uppger att de kommer/kan inte jobba på distans efter Covid-19. Utifrån kommun finns inte markanta skillnader då det gäller övergripande bilden, de flesta instämmer inte alls i att vilja personligen fortsätta jobba på distans.

Samma syn finns bland företagen då det gäller personalen och distansarbete efter Corona-krisen.

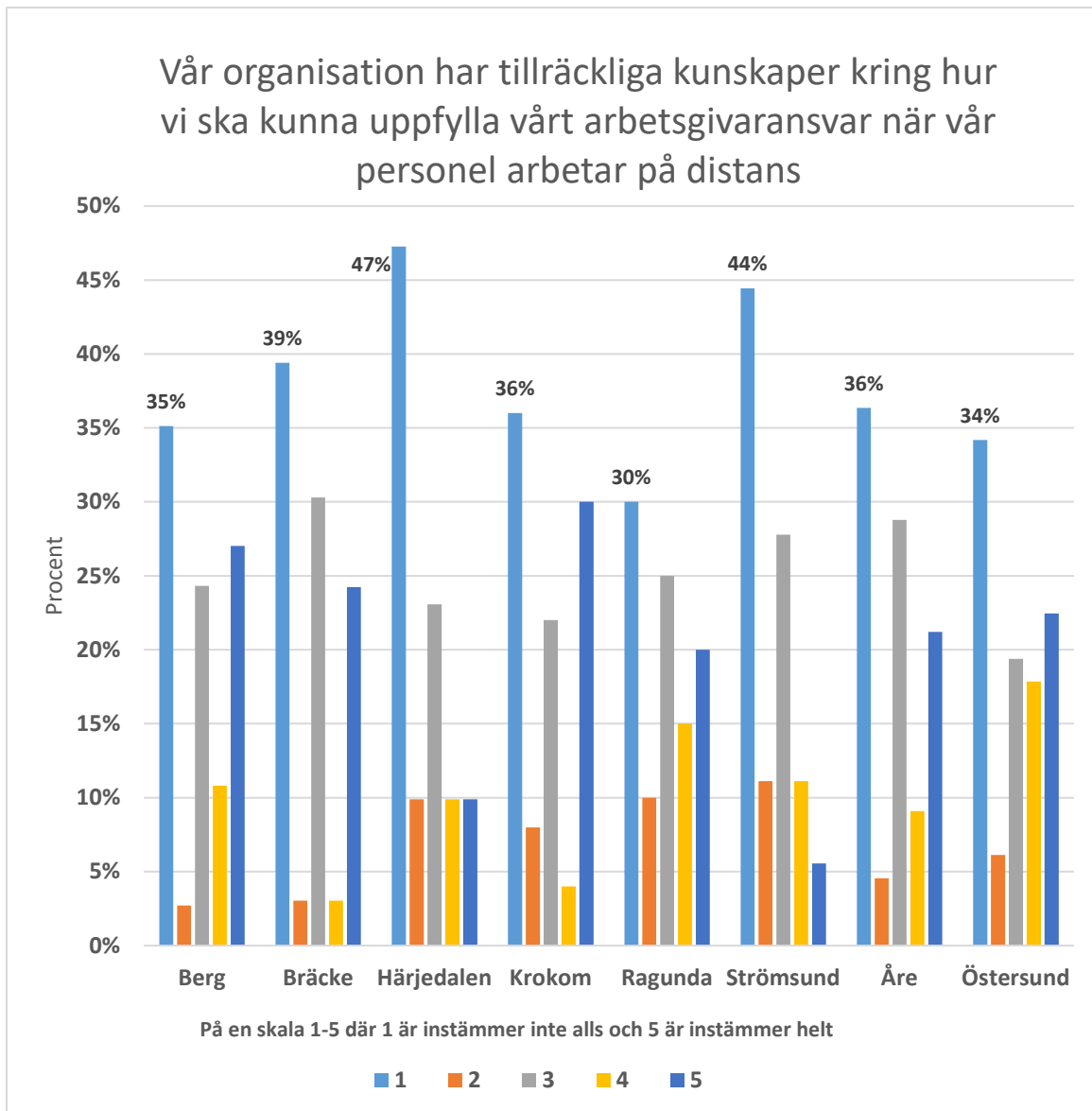
Några större skillnader finns inte här heller utifrån vilken kommun företaget har sin verksamhet i. De allra flesta, oavsett kommun, ser inte fortsatt jobb på distans för personalen som ett alternativ efter krisen. Vilket delvis kan bero på vilka arbeten det handlar om, en hel del branscher kräver till exempel direktkontakt med kunder.

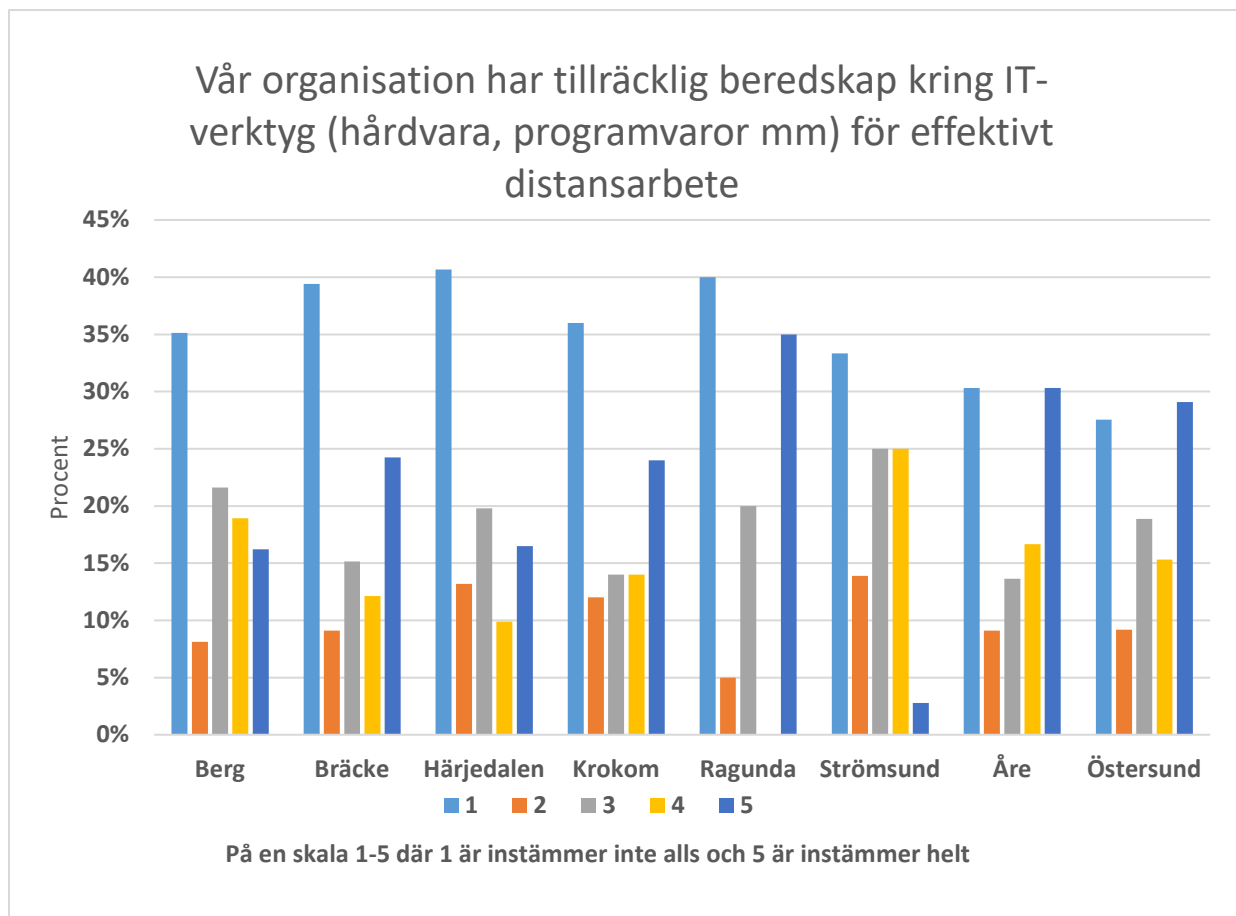
Övergripande upplever de flesta företagen oavsett kommun att deras organisation inte har en positiv attityd till distansarbete.

Det beror säkert främst på att verksamheter inte upplevs kunna skötas effektivt på distans på grund av jobbets och uppgifternas karaktär. Generellt har tjänsteföretagen en mer positiv attityd till distansarbete.

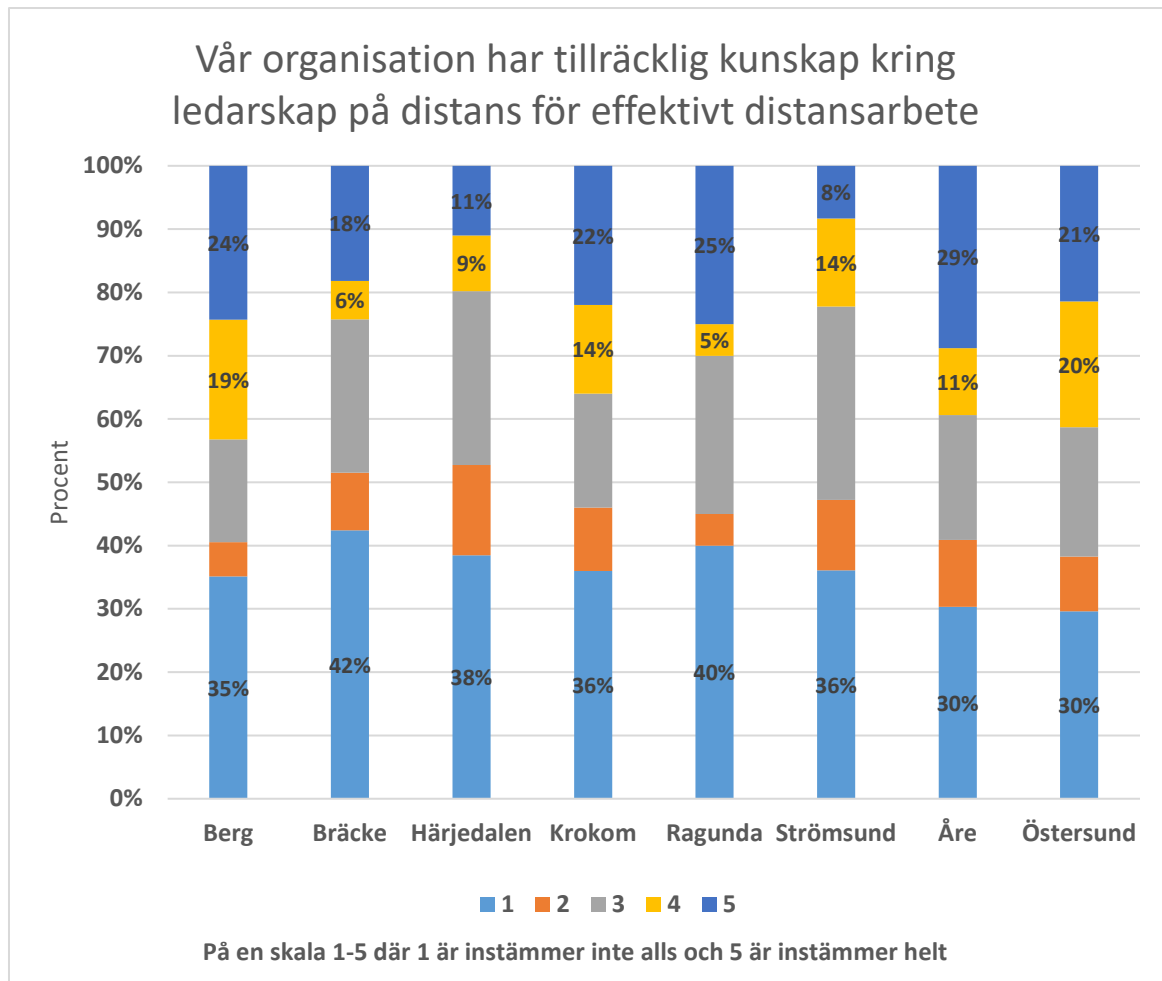

Omkring 30 procent av företagen i Jämtlands län instämmer helt eller delvis att de har tillräckliga goda kunskaper för att uppfylla deras arbetsgivaransvar när deras personal arbetar på distans. Samtidigt instämmer drygt 37 procent att det inte alls finns tillräckliga kunskaper i organisationen. Det är ingen större skillnad mellan kommunerna.

Det finns ett glapp mellan företag som inte har en tillräcklig beredskap kring IT-verktyg för distansarbete och de som har en tillräcklig beredskap. I Åre och Östersund (och Ragunda som har fåtal svarande) är glappet störst.

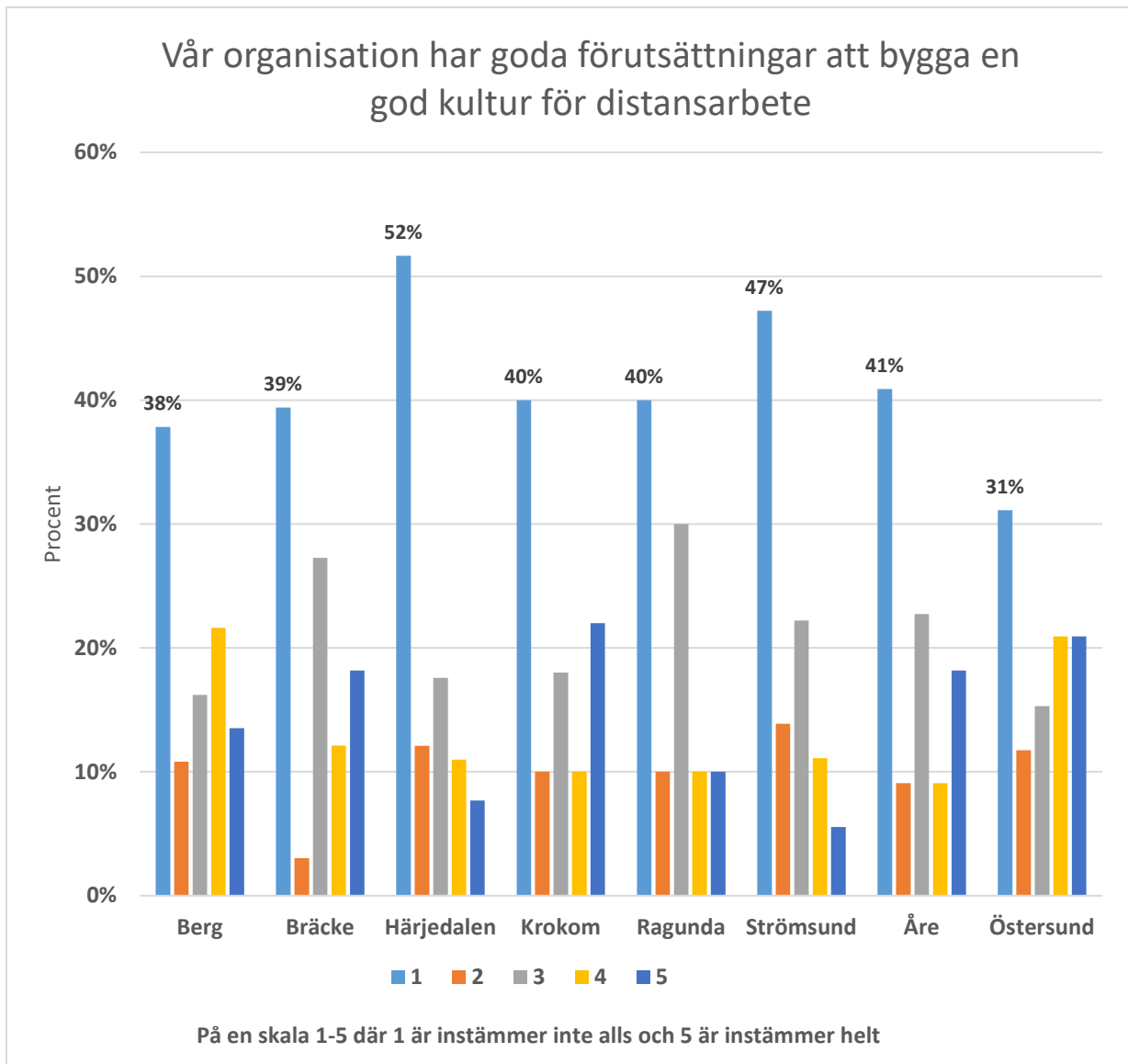

På länsnivå finns det en väldig variation hur företagen ser på kunskapen kring ledarskap på distans för effektivt distansarbete.

En tredje del instämmer helt eller till viss grad om att det finns tillräcklig kunskap medan drygt en tredje del inte alls instämmer. Räknas man även in dem som instämmer i mindre grad tyder bilden på att det behövs mer kunskap kring ledarskapet i distansarbetet.

Mellan kommunerna finns vissa skillnader, i Strömsund och Härjedalen är andelen något lägre som instämmer helt eller till viss del om att det finns kunskap kring ledarskap på distans. Företagen i Bräcke och Ragunda har största andelen som inte alls instämmer, dock fås tas i beaktan att antalet svarande var lågt.

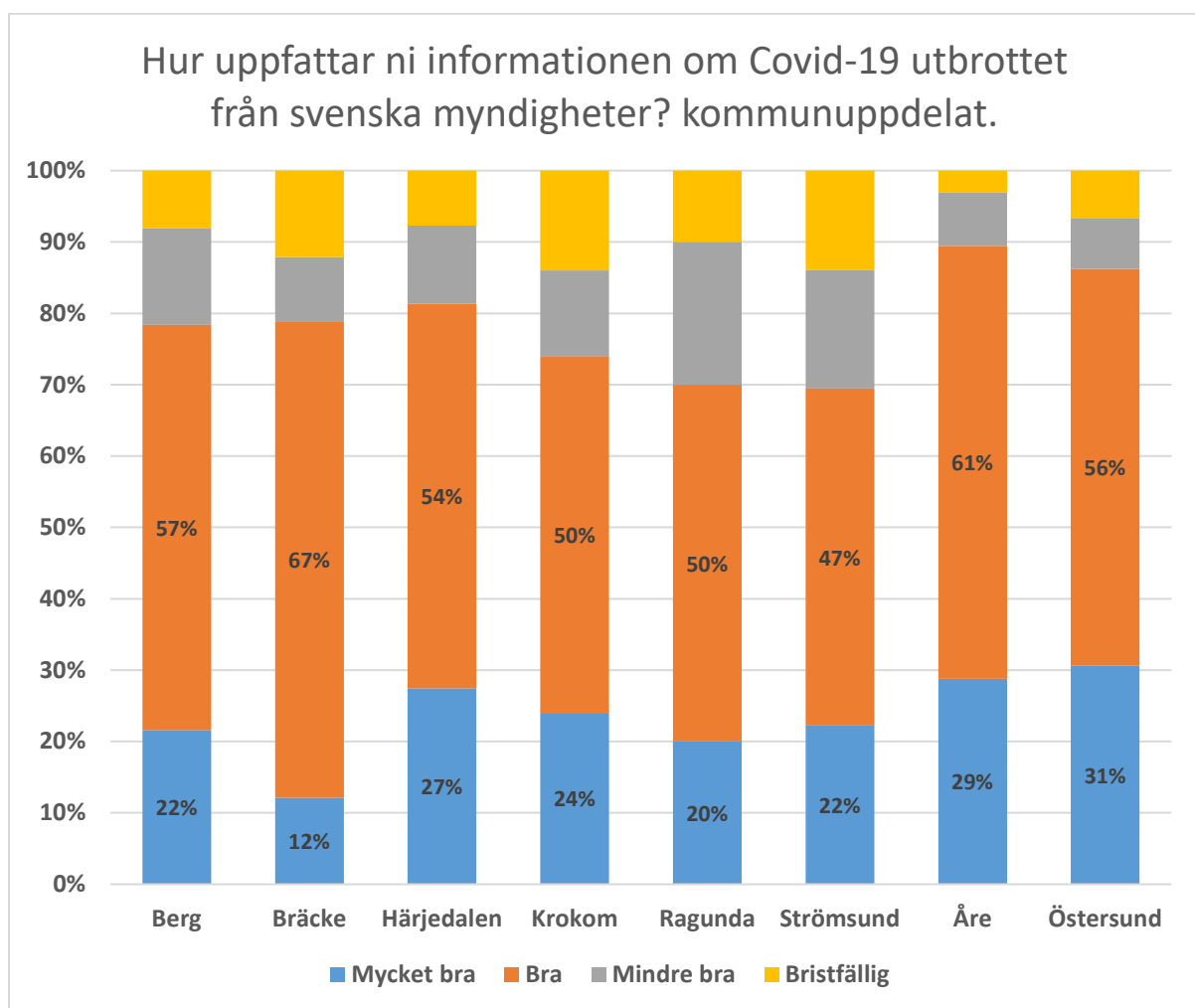
Östersund, Åre, Krokom och Berg är de kommuner där andelen som instämmer helt eller till viss del är som högst, när det gäller kunskap om ledarskap på distans.

Generellt anser de flesta att sina organisationer inte har goda förutsättningar att bygga god kultur för distansarbete. Att organisationen har goda förutsättningar beror förstas främst på vilken verksamhet som berörs, de klart sämsta förutsättningarna finns inom detaljhandeln och besöksnäringen och restaurang medan tjänsteföretagen har de bästa förutsättningarna.

Utifrån en jämförelse mellan kommunerna visar bilden att företagen i Östersund, Åre, Krokoms och Bräcke instämmer helt i högre utsträckning ha goda förutsättningar, i Berg instämmer vart femte till viss grad. I Strömsund och Härjedalen (samt Ragunda) anses i större utsträckning än andra kommuner att förutsättningarna inte är goda.

Uppfattning om Covid-19 information

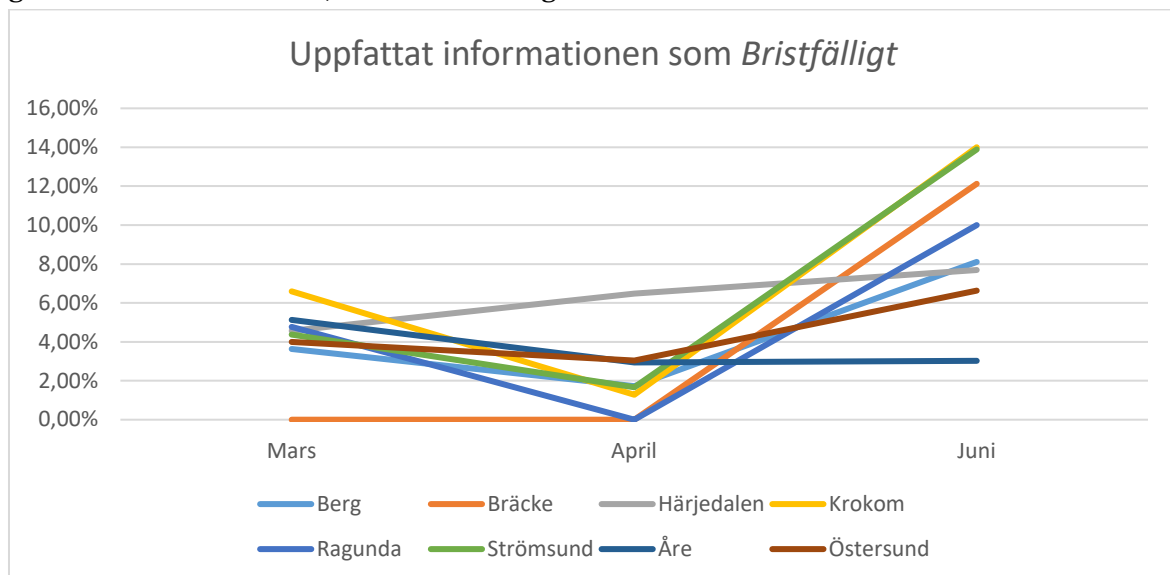
Kommun	Svar	Mars	April	Juni
Berg	Bra	51%	55%	57%
	Mycket bra	38%	38%	22%

Bräcke	Bra	55%	35%	67%
	Mycket bra	31%	46%	12%
Härjedalen	Bra	57%	45%	54%
	Mycket bra	29%	40%	27%
Krokom	Bra	56%	50%	50%
	Mycket bra	32%	41%	24%
Ragunda	Bra	55%	50%	50%
	Mycket bra	31%	45%	20%
Strömsund	Bra	54%	40%	47%
	Mycket bra	29%	45%	22%
Åre	Bra	54%	47%	61%
	Mycket bra	36%	44%	29%
Östersund	Bra	54%	48%	56%
	Mycket bra	34%	44%	31%

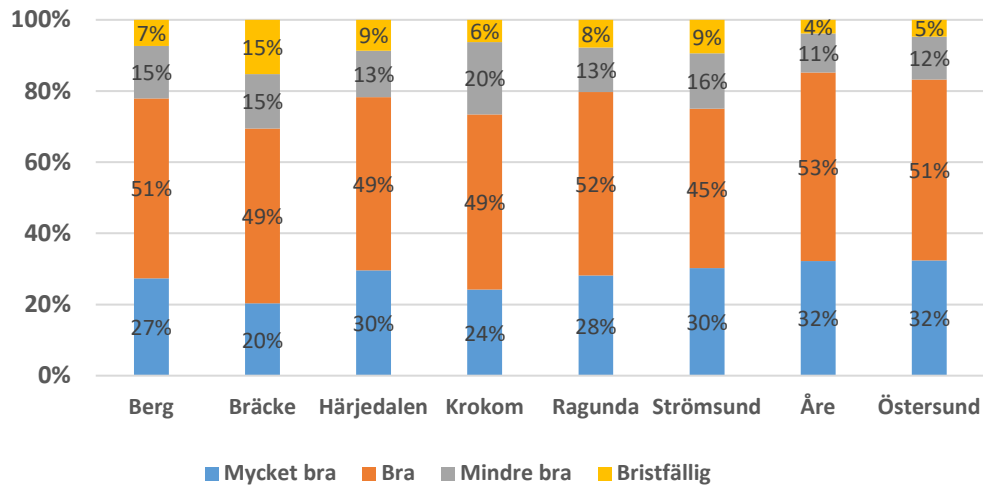
Enligt ovanstående diagram och tabell kan vi se att majoriteten av företagen uppfattat informationen från svenska myndigheter om Covid-19 som bra eller mycket bra i juni.

Vid jämförelse med tidigare enkätutskick har dock andelen som svarat att informationen varit mycket bra minskat något och de som tycker informationen varit mindre bra eller bristfällig har ökat.

Enligt nedan kan man till exempel se att vissa kommuner som svarat att informationen från svenska myndigheter om covid-19 varit bristfällig har ökat i andel mellan april och juni. Detta gäller främst Strömsund, Krokom och Ragunda.

Hur uppfattar ni svenska myndigheters allmänna hantering av Covid-19 utbrottet?

Kommun	Svar	Mars	April	Juni
Berg	Bra	47%	48%	54%
	Mycket bra	25%	34%	16%
Bräcke	Bra	48%	50%	48%
	Mycket bra	16%	27%	15%
Härjedalen	Bra	49%	50%	47%
	Mycket bra	23%	33%	24%
Krokoms	Bra	53%	54%	42%
	Mycket bra	20%	29%	16%
Ragunda	Bra	60%	50%	55%
	Mycket bra	14%	32%	20%
Strömsund	Bra	50%	45%	44%
	Mycket bra	18%	33%	25%
Åre	Bra	51%	53%	53%
	Mycket bra	23%	35%	26%
Östersund	Bra	52%	50%	53%
	Mycket bra	26%	38%	23%

Ovanstående tabell bygger på frågan hur företagen uppfattar myndigheternas allmänna hantering av Covid-19 utbrottet. Det framkommer i tabellen att det generellt sett är en hög andel som svarat att de har en bra eller mycket bra uppfattning i frågan. Företagen gav myndigheterna den högsta skattningen i april. Det skiljer sig dock en del mellan kommunerna huruvida de uppfattar svenska myndigheters allmänna hantering av Covid-19.

Företagen som är mindre nöjd med myndigheternas åtgärder påtalar bland annat att det varit för lite insatser för de små företagen.

Andel som svarade Ja på att tagit del av statliga åtgärder

Kommun	mars	april	Juni
Berg	11%	17%	30%
Bräcke	12%	19%	21%
Härjedalen	4%	27%	34%
Krokom	5%	15%	18%
Ragunda	14%	20%	30%
Strömsund	9%	18%	19%
Åre	18%	40%	59%
Östersund	19%	33%	40%

Ovan kan man se att sedan mars så har andelen som tagit del av statliga åtgärder ökat och ligger mellan 20-60 procent av företagen i juni, beroende på kommun.

Har ert företag tillräckligt god kunskap för att kunna söka av statliga åtgärder? Andel med svar Ja.

Kommun	April	Juni
Berg	53%	59%
Bräcke	58%	55%
Härjedalen	57%	67%
Krokom	45%	48%
Ragunda	45%	35%
Strömsund	57%	61%
Åre	67%	61%
Östersund	69%	74%

Ungefär 16 procent av företagen anser sig inte ha tillräckligt god kunskap för att kunna söka stödåtgärder, ungefär 65 procent anser att de har den kunskapen.